

complies with Article II:1 of the GATS, therefore interests and rights of Russian suppliers were not affected [4, p. 240].

In conclusion we can say that unbundling measures adopted by the EU in order to restrict antitrust legislation are not contrary in any case with GATT, therefore in Ukraine, we can use all three form of unbundling and also we can use public body measure which is extremely important because we do not need to change the form of ownership of our transportation system. However, both parties to the dispute made appeals, and for now, the appellate body did not make a decision, therefore this case definitely will take the attention of scientists and governments in the future.

Sources

1. Pollitt, Michael G. (2007) : Ownership unbundling of energy networks, *Intereconomics*, ISSN 0020-5346, Vol. 42, Iss. 6, pp. 292-296, doi:10.1007/s10272-007-0231-x
2. European Union and its Member States - Certain Measures Relating to the Energy Sector - Request for the establishment of a panel by the Russian Federation 28/05/2015 Pages: 9 Doc #: 15-2769
3. Directive 2009/73/EC of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 concerning common rules for the internal market in natural gas and repealing Directive 2003/55/EC, OJ L 211/94 of 14.8.2009 ("Directive 2009/73/EC" or the "Directive").
4. European Union and its Member States - Certain Measures Relating to the Energy Sector – Report of the Panel 10/08/2018 Pages: 376 Doc #:18-5025

УДК 351.741:342.7

Танько А. В., к.ю.н.

Харківський національний університет внутрішніх справ, м. Харків, Україна

ПРАВА І СВОБОДИ ЛЮДИНИ В АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОМУ ПОЛІ УКРАЇНИ: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЧИ ОБМЕЖЕННЯ?

Сьогодні проблема захисту прав і свобод людини та громадянина набула особливої гостроти в нормативно-правовому дискурсі України, оскільки її вирішення на рівні держави забезпечує дотримання демократичного курсу розвитку суспільства, відбір на рівні держави та суспільства таких форм і напрямів діяльності правозахисних органів та інституцій, що сприяють реалізації принципу гарантування безпеки громадянам, закріпленого у багатьох міжнародних документах й у нормах національного законодавства.

Тривалий збройний конфлікт на території України, економічна нестабільність і зростання соціально-правових ризиків загострює необхідність поглибленого розуміння сутності прав і свобод людини в контексті діяльності правоохоронних органів, чітке виокремлення тих прав і свобод, що мають охоронятися, і тих, до яких може здійснюватися законне обмеження, а також формування сенситивного ставлення до визначення меж застосування

поліцейських та інших процесуальних заходів, спрямованих на обмеження прав і свобод громадян.

Сьогодні держава бере на себе обов'язки соціально-правового забезпечення прав і свобод людини через підтримання в конкретному суспільстві умов щодо їх реалізації (заходи, що забезпечують дотримання прав і свобод людини), створення системи охорони (заходи з профілактики правопорушень задля утвердження правомірної поведінки особи) й захисту (заходи щодо відновлення прав, порушених неправомірними діями, і притягнення до відповідальності осіб, які вчиняють правопорушення). Для забезпечення прав людини в державному механізмі кожної країни діє спеціальна система органів, до яких, згідно з Конституцією України, належать фактично всі ланки державної влади, починаючи з Верховної Ради і Президента України, у діяльності яких правове забезпечення є важливим, але не єдиним напрямом.

Разом із цим, існують установи й організації – правоохоронні органи – спеціально створені в суспільстві для здійснення правозастосовної та правоохоронної функцій забезпечення законності, захисту прав і законних інтересів громадян, юридичних осіб, держави, боротьби зі злочинністю та іншими правопорушеннями шляхом застосування заходів юридичного примусу. Серед таких державних органів важливе місце належить Національній поліції, що порівняно з іншими правоохоронними структурами, вирішує найбільше питань, пов'язаних із забезпеченням прав і свобод людини й орієнтування на них як на найвищу суспільну цінність.

Ефективність діяльності правоохоронних органів значною мірою визначається правовим регулюванням усіх її аспектів й ґрунтується сьогодні на принципах гуманності та дотримання прав і свобод людини. Така гуманістична концепція діяльності правоохоронних органів в Україні поступово виробляється в процесі затвердження міжнародних і вітчизняних адміністративно-правових документів щодо захисту прав і свобод людини.

Необхідно наголосити, що без визнання пріоритетності прав і свобод людини в нормативному полі, суспільній свідомості та практиці діяльності силових структур неможливо побудувати дійсно демократичну правову державу. Дотримання державою прав і свобод людини, забезпечення їх у повному обсязі, без жодних винятків на засадах паритетності та рівнодоступності є важливим орієнтиром вітчизняної правозахисної системи.

Зазначимо, що конституційні права й свободи людини і громадянина відзначаються певними рисами та характеристиками, відрізняються від інших прав за змістом і формою закріплення, що виділяє їх із загальної системи прав людини і позначає вирішальну роль цих прав і свобод у встановленні правового статусу особи в суспільстві та державі. Це пов'язано з тим, що права і свободи людини набувають статусу конституційних лише після закріплення їх конституцією країни, за їх допомогою втілюються і регулюються суттєві соціальні відносини між державою і громадянами.

У контексті визначення основних нормативно-правових пріоритетів української держави у сфері захисту прав і свобод людини, а відповідно і

вибудовування правозахисних орієнтирів у галузі діяльності правоохоронних органів України, надважливим є не лише проголошення загальної рівності всіх осіб без будь-яких винятків, а й виокремлення тих ознак, якими позначаються групи населення, права яких традиційно порушуються в суспільстві.

Виходячи із зазначеного вище, можна не лише з'ясувати сутність прав і свобод людини як загального орієнтиру держави й усіх її інституцій на рівність і справедливість розподілу суспільних благ і ресурсів, а й отримати чіткий дороговказ щодо роботи правозахисних структур держави з тими категоріями осіб, які потребують особливої уваги.

Розглядаючи проблему захисту прав і свобод людини в контексті роботи правозахисних структур, особливо органів поліції, діяльність яких постійно перебуває у фокусі пильної уваги громадян, відзначимо, що від ефективності їх роботи залежать практично всі інші види суспільно-правового функціонування держави, й будь-яка особа на основі власного життєвого досвіду може сформулювати думку щодо якості надання правозахисних послуг, ступеня забезпеченості чи обмеженості прав людини у суспільстві.

Відповідно до першої статті Закону України «Про Національну поліцію», призначення цієї правозахисної структури полягає в служінні суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку. У своїй діяльності поліція керується Конституцією України, міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, Законом України про Національну поліцію, актами Президента України та постановами Верховної Ради України, актами Міністерства внутрішніх справ України, іншими нормативно-правовими документами.

Обмеження прав і свобод людини, як правило, вимушена міра, до якої вдаються, щоб захистити законні права та інтереси іншої людини, які порушуються. У цілому ж, співробітникам поліції за будь-яких обставин заборонено сприяти, здійснювати, підбурювати або терпимо ставитися до будь-яких форм фізичного насилля, дискримінації, приниження гідності людини. У разі виявлення таких дій кожен поліцейський зобов'язаний негайно вжити всіх можливих заходів щодо їх припинення.

Разом із цим, деякі встановлені чинним законодавством поліцейські або запобіжні заходи за своєю сутністю передбачають втручання держави у права і свободи громадян, передбачені міжнародними документами. Це, зокрема такі превентивні та кримінально-процесуальні запобіжні заходи, як обмеження пересування людини, домашній арешт та інші, що неминуче передбачають обмеження прав і свобод людини і, разом з цим, відповідають правовим нормам (стаття 2 Протоколу 7 Конвенції – право на свободу пересування) тощо. Такі виключення, при відсутності загального демократичного підходу й глибокого сприйняття прав і свобод людини як орієнтиру професійної діяльності правоохоронних органів, можуть стати приводом для зловживань державною владою та суттєвих порушень прав і свобод людини, як було, наприклад, за роки існування Радянського Союзу.

У цілому, виходячи із зазначеного вище наголосимо, що саме правоохоронні органи і покликані здійснювати захист прав і свобод людини і громадянина, а органи Національної поліції України посідають чільне місце серед таких державних інституцій.

Поглиблене розуміння сутності прав і свобод людини й громадянина забезпечує дотримання демократичного курсу розвитку держави, відбір таких форм і напрямів діяльності її правозахисних органів та інституцій, які забезпечують реалізацію принципу гарантування безпеки особи, який був закріплений у багатьох міжнародних документах, отримав свій подальший розвиток у нормах національного законодавства.

У світлі існуючих в Україні соціально-правових ризиків і проблем особливого значення набуває поглиблення розуміння сутності прав і свобод людини в контексті діяльності правоохоронців, чітке виокремлення тих прав і свобод, що мають охоронятися або до яких може здійснюватися законне обмеження, а також формування сенситивного ставлення до визначення меж застосування поліцейських та інших процесуальних заходів, спрямованих на обмеження прав і свобод громадян. Головне завдання правоохоронних органів полягає в забезпеченні законності, захисті прав і законних інтересів громадян, юридичних осіб, держави, боротьба зі злочинністю, запобігання правопорушенням.

УДК 343.97

Фіалка М. І., к.ю.н., доцент

Харківський національний університет внутрішніх справ, м. Харків, Україна

ДО ПИТАННЯ ВПЛИВУ КАРАНТИННИХ ЗАХОДІВ НА СТАН І СТРУКТУРУ ЗЛОЧИННОСТІ В СУСПІЛЬСТВІ

Питання походження та розвитку злочинності в суспільстві завжди поставало відповідною проблемою перед кримінологами-дослідниками. Відповіді на запитання про те, що породжує злочинність і які чинники впливають на стан злочинності, турбували не тільки науковців-теоретиків, але і, в першу чергу, суспільний загал. Особливо це викликало суттєвий інтерес у тієї частини суспільства, яка приймала участь у протидії злочинності. В кримінологічній теорії за довгі часи дискусії в межах дослідження цих проблем сформувалась більш-менш чітка наукова позиція з приводу детермінації злочинності як взагалі, так і окремого злочину з його механізмом злочинної поведінки. Іноді навіть виникало відчуття того, що вже все сказано і додати до цього питання нічого. Але життя створюючи нові виклики перед суспільством повертає науковців до тієї думки, що не все ще вирішено і не на всі запитання отримані відповіді.

2020 рік поставив перед людством чергову проблему – пандемія коронавірусу COVID-19. Уряди всіх країн, навіть тих, які з певним скептицизмом відносились до цієї проблеми, додалися до боротьби з